

**Літописи, видані за ініціативи
та сприяння Всеукраїнської правозахисної організації
«Меморіал» імені Василя Стуса**

1. Фотолітопис «За Україну, за її волю, за честь і волю, за народ!», присвячений 100-річчю Української національної революції 1917–21 рр. («For Ukraine, for its Destiny, for Honour and Freedom, for the People». – українська, англійська), присвячений сторіччю Української національної революції 1917–21 рр., є єдиним справжнім викладом історичних подій першої української революції. Винятковість цього видання полягає в поданій для широкого загалу колекції унікальних архівних світлин 100-річної давнини, які зображують усі події, що відбувалися на теренах України, а також визначних осіб – їх учасників. На сторінках фотолітопису відображено діяльність Української Центральної Ради, спроби до здобуття незалежності України, здійснені гетьманом Павлом Скоропадським, тогочасні озброєні напади на Україну та конфлікти, Західноукраїнська Народна Республіка й один із найвизначніших здобутків – проголошення соборності українських земель. Фотолітопис уміщує такі частини: передмова Степана Кубіва «Століття свободи й незламності»; книга перша – «Українська Народна Республіка. Доба Центральної Ради (1917–1918)»; книга друга – «Українська держава гетьмана Павла Скоропадського»; книга третя – «Українська Народна Республіка. Директорія (1918–1921)»; книга четверта – «Західноукраїнська Народна Республіка»; книга п'ята – «Український повстанський рух (1917–1921)»; книга шоста – «Українське військо в боротьбі за державність (1917–1921)»; книга сьома – «Українська політична еміграція»; книга восьма – «Постаті української національної революції»; Сто перемог України (1917–2017).

2. Книга «Уряди України: на шляху відновлення та утвердження державності» (українська, англійська).

Фотолітопис присвячено 100-річчю утворення першого українського уряду. Видання містить як архівні світлини членів Генерального секретаріату Української Центральної Ради, так і фотографії членів сучасного Уряду України.

3. Фотолітопис «Біловезька угода. 8 грудня 1991 року. Точка неповернення» (українська, англійська).

Приурочений 25-річчю Біловезької угоди – домовленості, що стала точкою відліку нової епохи. Це видання є унікальним, оскільки воно відображає історію розпаду Радянського Союзу не у звичній текстовій формі, а демонструє її реальними зображеннями тих подій, які передували краху СРСР. На сторінках фотолітопису зафіксовано події, які сколихнули всі колишні радянські республіки – Естонію, Литву, Латвію, Вірменію, Грузію, Азербайджан, Росію, Україну, Білорусь, Молдову, Казахстан, Киргизстан, Узбекистан, Таджикистан.

Варто також зазначити, що деякі фотолітописи оснащено модулем із відео, у якому перший Президент незалежної України та один із підписантів Біловезької угоди Леонід Кравчук надає свій коментар щодо подій, які передували її підписанню.

Фотолітопис видано двома мовами – українською й англійською, щоби справжня історія України була доступною для всіх, незалежно від країни походження.

4. Фотолітопис «Ще не вмерла України ні слава, ні воля! Шлях нескорених» (українська).

Книга-фотолітопис «Ще не вмерла України ні слава, ні воля! Шлях нескорених» містить світлини, які ілюструють найважливіші моменти 25-річної історії незалежності нашої держави. У цій книзі є спогади про 25 років незалежності. Спогади про те, як крок за кроком Україна долала шляхи миру й війни. Одна світлина створюється здебільшого за секунду-дві. Цих секунд за 25 років було аж понад 789 мільйонів.

5. Фотолітопис «Українська Повстанська Армія 1942–1954» (українська).

До 75-річчя створення УПА. Фотоальбом, присвячений історії Української повстанської армії.

У фотолітописі «Українська Повстанська Армія 1942–1954» опубліковано максимальний комплекс фотоматеріалів, що стосуються українського визвольного руху 1920–1950 років. Цей проект об'єднав досвід понад півстоліття досліджень на тему УПА. Узагальнивши та підсумувавши історичні праці та джерела, автори, за допомогою фотоматеріалів, представили цілісне бачення й масштаб Українського визвольного руху.

Фотолітопис складається з дев'яти розділів. Передмову до видання написав сотенний УПА Мирослав Симчич «Кривоніс», а післямову – голова Всеукраїнської правозахисної організації «Меморіал» Степан Кубів. У книзі висвітлено передумови й основні етапи діяльності ОУН і УПА,

боротьбу проти нацистських та комуністичних окупантів. Окремо в ній представлено героїчну роль жіноцтва у визвольній боротьбі, повстанський побут і символіку УПА. На особливу увагу заслуговують розділи, присвячені визначним постатям та ветеранам визвольного руху.

6. Фотолітопис «Майдан: революція гідності» («Maidan: the Revolution of Dignity») (українська, англійська).

Зафіксовано події Революції гідності, що відбулися на центральній площі Києва – майдані Незалежності та прилеглих вулицях у листопаді 2013 – лютому 2014 років в Україні, аби показати всьому світові героїчну боротьбу українського народу за свою свободу, гідність і незалежність. Фотолітопис складається з трьох частин, у яких відображено: початок Революції гідності, події під час боротьби на Майдані й увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні.

7. «Читанка» – перший шкільний підручник, укладений живою народною українською мовою (підготований до друку в грудні 1836 року, виданий у 1850 та 1853 роках). Згодом назва «читанка» стала популярною в Україні, під її впливом навіть підручники для старших класів і гімназій аж до початку ХХ ст. називали читанками. Маркіян Шашкевич – творець нової української літератури й українського національного відродження в Галичині. Ідейна та творча спадщина М. Шашкевича стала скарбом для українського просвітництва. Автори ідеї та керівники проекту: Степан Кубів, Олександр Святоцький, Ярема Гоян, Микола та Руслан Стефанчуки. Проілюстровано книгу малюнками академіка Василя Касіяна. Видання здійснено за сприяння Мистецького фонду імені короля Данила, Національної світлинотеки «Українська мить» і Всеукраїнської правозахисної організації «Меморіал» імені Василя Стуса.

8. Збірник матеріалів Міжнародної конференції «Штучні голоди в Україні ХХ століття». 16 травня 2018 року в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка відбулася міжнародна конференція «Штучні голоди в Україні ХХ століття». Подія об'єднала довкола себе істориків, дослідників голодоморів, громадських діячів, представників влади, керівників музеїв, студентів, викладачів та всіх, хто прагне відновити історичну справедливість.